

MOJE PENÍZE | Energie

Na zateplení myslí při obnově bytu tři čtvrtiny lidí

Praha – Motivy, které vedou majitele bytů a rodinných domů k nelehkému rozhodnutí o rekonstrukci, bývají různé. Psychologickou roli hraje zejména opotřebenost či zastaralost vybavení. Mezi racionálními důvody však jednoznačně vedou úspory energie, ať už jde o zateplení, nahrazení kotle modernějším, nebo o výměnu oken a dveří. Na tento aspekt myslí až 75 procent těch, kteří se rozhodují o obnově.

Vyplyvá to z nejnovějšího průzkumu stavebního spořitelny Wüstenrot, jehož výsledky byly zveřejněny v polovině měsíce. „Trh s nemovitostmi se točí ve spirále levných a dostupných hypoték, současně však bojuje s nedostatkem nových bytů a jejich rekordními cenami. Stále více

lidí proto hledá řešení v rekonstrukci stávajícího bydlení. Vlivem rostoucích mezd a stabilitě pracovního trhu je investice do zvelebování vlastního bydlení nyní finančně dostupnější,“ říká David Krček za organizátory průzkumu.

Investice se nejčastěji pohybuje v rozmezí od 100 tisíc do 300 tisíc korun, přičemž se hojně využívá stavební spoření. Ovšem jedenáct procent dotázaných je mnohem štedřejších, při obnově uvažují o nákladech vyšších než milion korun.

Podle Asociace českých stavebních spořitelén je na obnovu bytů určených 44 procent všech úvěrů stavebních spořitelén. Zhruba 24 procent slouží jako část úhrady na koupi nového bytu, 32 procent je využito na jiné účely. (jg)

Změna dodavatele jako noční můra

Nekalé obchodní praktiky určitých dodavatelů energií stále nevyzpytlizují. Obrana je možná, ale vyžaduje si poučeného spotřebitele.

JOZEF GÁFRIK

I přese snahu a kontrolu ze strany Energetického regulačního úřadu klamání spotřebitelů do propadlého ekonomického děje ještě neodešlo. Naopak, v podmínkách tvrdého konkurenčního boje se mu stále dobře daří. Energetický regulační úřad jako orgán státního dozoru řeší každým rokem zhruba sedm až osm tisíc stížností. Jistě, nejsou všechny oprávněné, avšak milionové pokuty dodavatelům dávají tušit, že mnohé takové jsou.

Vysoké zákonné ochrany se spotřebitel těší například při odstoupení od smlouvy, pokud k podpisu došlo s využitím donucovacích prostředků, nátlaku a klamání ze strany obchodních zástupců. Na základě § 11a energetického zákona mohou občané již druhým rokem vypovědět takovou smlouvu do patnáctého dne po zahájení dodávky plynu nebo elektriny, aniž by mohli být postiženi pokutou či sankcí.

ŽÁROVKA V HLAVNÍ ROLI. Bohužel, v rukou nečestných agentů se změnila ve zbraň. Foto: Shutterstock

Některá města a obce zase využívají zákon, který podomní prodej přímo zakazuje, a to pod pokutou do 200 000 korun.

NÁPADITÍ PODVODNÍCI Jisté je, že podvodné praktiky a agresivní chování prodejců přetrvávají. Agenti se například často vydávají za zaměstnance přední energetické společnosti, i když zastupují neznámou firmu.

Zdůvodněním potřeby podpisu bývá potvrzení o kontrole elektroměru či domnělá kontrola distribuční sazby nebo nastavení nového tarifu či slevy. „Nečestní obchodní zástupci přísliby změny dodavatele obvykle zdarma a se všemi náležitostmi. Zaručují, že vyřídí i odhlášení od staré-

ho dodavatele a přihlášení k novému. Často tak však neučiní, čímž spotřebitel přichází o možnost odstoupení. Následné sankce bývají v řádech tisíců korun,“ tvrdí Vítězslav Grygar z elektronické aukční síně licit.cz. Ta se věnuje kromě jiného i dražbě energií.

HROZBY, VÝTKY, NÁTLAK

Velký rozruch způsobily nedávné případy, kdy pochybné firmy lákaly občany na dárky zdarma. Převzetím jediné žárovky za korunu však spotřebitel zároveň souhlasil se změnou dodavatele energií. Případné odstoupení bylo možné jen v momentě, když spotřebitel zároveň odstoupil od smlouvy o koupi žárovky, přičemž ji musel vrátit v neporušeném stavu. Při nesplnění

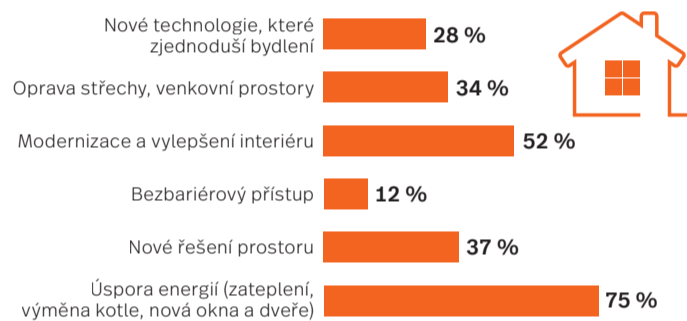
podmínek pokuta dosáhla 2000 korun.

„Informovanost a celkový zájem občanů o problematiku prodeje energií se rozhodně zvyšuje. Důmyslnější jsou však i metody nečestných společností. Nekalé praktiky se přesouvají také do virtuálního světa nebo se dotýkají právních záležitostí, které běžný uživatel neodhalí. Pokud je spotřebitel ve fázi, kdy podpisem stvrdil smlouvu a rozhodl se odstoupit, obvykle přichází odpor ze strany společnosti a nátlak. Dodavatelé se často vyhýbají i přímé komunikaci a na výpovědi reagují záměrně opožděně. Při prodávě se totiž smlouva prodlužuje automaticky,“ říká Tomáš Panáček, právník sdružení licit.cz.

Na internetových stránkách zpravidla nejsou uvedené přímé kontakty, pouze zákaznická linka. Když se zájemce dovolá, protistrana se ho snaží znejistit a zastráší hrozbou odpojení elektriny či plynu. Zmíněné společnosti spoléhají také na to, že se zákazník nebude domáhat svého práva a že se zalekne vysoké finanční částky, kterou by si vyžádal soudní spor.

Univerzální rada zde neexistuje, zejména pokud jde o starší důchodce. Bylo by však žádoucí, aby větší zájem o tyto problémy projevovaly i jejich dospělé děti.

Na co se při rekonstrukci zaměřujete?

ZDROJ: WÜSTENROT

Sluneční panely na střeše. Úspory, pojistka při výpadku proudu a k tomu trochu zeleného šimrání v dlaních

Solární panely na střeších už dávno nejsou ničím výjimečným ani v České republice. Počet nových instalací trvale roste.

JOZEF GÁFRIK

Ne, v žádném případě nejde o příslušného holuba na střeše, nýbrž o efektivní a přímo hmatatelné technické zařízení nejpokročilejší úrovně. Zatímco ještě donedávna si je pořizovali zejména ekologičtí nadšenci, dnes už rozhodují i ryze pragmatické důvody: zajímavá návratnost, energetické úspory, nezávislost a také pojistka při výpadku rozvodné sítě.

Zejména u rodinných domů se sluneční panely ukazují jako optimální varianta. „Mají dlouhou životnost, jsou spolehlivé a získávají energii z nevyčerpatelného, obnovitelného zdroje. Neprodukují znečištění, nepotřebují palivo, vyžadují minimální údržbu a vykazují velmi nízké provozní náklady,“ vysvětluje problematiku Martin Sedlák z Aliance pro energetickou soběstačnost, která sdružuje subjekty působící v této oblasti energetiky.

Expert na energetiku Jiří Gavor z konzultační společnosti ENA k tomu dodává: „Obliha fotovoltaiky u nás přichází s jistým zpožděním oproti jiným zemím. Největším tahounem oboru je

KDE ŽE LOŇSKÉ SNĚHY JSOU. Fotovoltaika dnes přežije už i bez dotací. Foto: Jaroslav Šuvarský

doluhodobě Čína, ale panely se ve velkém instalují také v Latinské Americe nebo v Indii. Z evropských států uvedme alespoň Itálii, Francii a Německo.“

ŠANCE PRO KAŽDĚHO

Leckdo by si mohl myslet, že sluneční elektrárny se vyplácí snad jen v jižních zemích, ale těžko na šumavě nebo v Krkonoších. Opak je však pravdou: i ve střeoevropských zeměpisných šířkách jsou panely plně funkční. Navíc, když majitel objektu sedmdesát procent vyrobené energie využije pro vlastní domácnost, může získat podporu z programu „Nová zelená úsporám“. Návratnost dobře navrženého systému se pak pohybuje i kolem pouhých osmi let.

Podobného výsledku – třeba s tepelným čerpadlem

nebo zateplením nemovitosti – by rodina dosáhla jen stěží. „Má-li střecha vhodný sklon a směrování, odborníci z instalační firmy na počkání spočítají, jaký systém odpovídá daným potřebám a za kolik let se vynaložené prostředky vrátí,“ potvrzuje Martin Sedlák.

PŘEKÁŽKY BEROU ZA SVĚ

Fotovoltaika samozřejmě nebyla vždy takto atraktivní. V dřívějších letech zájemce odrážela vysoká cena a nejistá rentabilita. Jenže zatímco výkonnost technologie vytrvale roste, pořizovací náklady rok od roku padají až v řádu desítek procent.

Další potíž dlouhou dobu spočívala v omezené možnosti ukládání energie. Zatímco totiž v létě za slunného počasí panely pracují na plné obrátky, při sněžení

nebo za deště jejich výkon klesá a bez akumulace systém dosahuje jen nízké efektivity. To však už dnes lze řešit pomocí ohřevu vody nebo velkokapacitních baterií.

DAVID A GOLIÁŠ

Sečteno a podtrženo, za rozumné peníze se v současnosti dá získat finančně i ekologicky šetrný fotovoltaický systém, kterým se zároveň člověk pojistí pro případ výpadku proudu. Pak se nabízí řečnická otázka: koho by nelákalo snížit výdaje na energie, a uspořit tak peníze na příklad na zajištění ve stáří?

Návratnost investice dále zlepšuje případný odprodej přebytků velkým distribučním firmám. Na západě kontinentu je tato praxe běžná, v České republice ji zatím ovšem umožňuje

pouze firma S-Power ve spolupráci se společností Bohemia Energy.

S-Power má vůbec zajímavý podnikatelský model. Na rozdíl od energetických obrů totiž nabízí komplexnější služby. „Zákazníkům vždy vysvětlíme, co jim systém přinese. Montáž trvá jeden, dva dny. Nikoho nezahlučujeme papírováním. Tomu, kdo si objedná fotovoltaiku od nás, stačí podepsat smlouvu a plnou moc, čímž pro něj administrativa končí. A když projekt splňuje podmínky dotace, ručíme zájemci za to, že ji dostane,“ řekl pro Deník jednatel firmy Jaroslav Šuvarský.

Tato orientace přináší firmě zasloužený užitek, objemem zakázek dnes s firmou S-Power soupeří jen ČEZ. Za letošní rok plánuje Jaroslav Šuvarský provést asi čtyři sta instalací. Jisté je, že „ekologická“ energie nabývá na významu, a obnovitelné zdroje se stávají významnou součástí energetického mixu, spolu

s jadernými zdroji nebo elektrárnami na plyn či pevné palivo.

„Když se podíváte do světa, tak s výjimkou USA a Číny je už většina nových energetických kapacit z oblasti obnovitelných zdrojů,“ uvedl Jiří Gavor. Ty se letos staly cenově konkurenceschopné už i bez dotací: „Pokrok je neuvěřitelně rychlý, podle odhadů měla tato situace nastat v roce 2021.“

Při úvahách o budoucnosti obnovitelných zdrojů se účastníci nedávne specializované konference v Praze shodli, že nyní je zásadním faktorem možnost ukládat vyrobenou energii pomocí akumulátorů. Reaguje na to i průmysl.

Podle Tomáše Mužika ze společnosti Digital Energy Services, která obchoduje s elektrinou, je tento vývoj velmi dobře vidět například na lithiu. V roce 2018 se kapacity pro výrobu lithiových baterií oproti současnosti zvětší osminásobně.

Čísla, která vás možná přesvědčí

- Pořizovací náklady na instalaci solárních panelů například na střeše rodinného domu se dnes **pohybují v intervalu zhruba 130 000 až 320 000 korun**. Státní dotace mohou přitom cenu snížit až o polovinu, přesně o 155 000 korun.
- Technika však dělá zázraky, z čistě ekonomického hlediska jsou obnovitelné zdroje **letos poprvé** cenově konkurenceschopné i bez dotací.
- Donedávna hlavní překážka v rozšiřování této technologie, nemožnost **uskladnění vyrobené energie**, dnes už odpadla. K dispozici jsou totiž akumulátory s dostatečnou kapacitou.